

За Авіакадри

«Человек полетит,
опираясь не на силу своих мускулов,
а на силу своего разума»

М. Є. Жуковський



НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Газета виходить з жовтня 1930 р.

№ 2

29 лютого 2016 р.

Випуск відновлено у березні 1998 р.

Дорогі жінки!

Символічно, що найперше весняне свято адресоване саме Вам і осяяне Вами, мов сонцем поспішаємо привітати Вас, створ'я жінки нашого університету зі святом 8-го березня.

Тільки відносячись перед жінкою, яка дарує нам життя і назадовжди стає нашим оберегом. Жінкою, яка вміє бути турботливою матір'ю та вірною дружиною, успішно навчатися, невтомно працювати і при цьому залишатися гарівною, привабливою, ніжною. Жінкою, яка може бути натхненною і надихати головіків на добрі справи. Адже на вашій жіночності, мудрості, силі та любові тримається весь світ.

Нехай цей весняний день завжди дарує вам тепло сонячних променів та ніжність перших весняних квітів. Бажаємо вам, дорогі жінки, міцного здоров'я, невгасної твердого енергії, добра й впевненості у своїх силах, розуміння, кохання та вірності ваших близьких! Хай у ваших серцях завжди квітує весна, а поруч з вами постійно знаходяться справжні головіки!

Бажаємо і надалі кожній з вас залишатися Жінкою, для якої немає нічого неможливого, яка гідна пошани, любові та щастя!

Чоловіки ХАІ

ОЛЕГ АНТОНОВ І ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ

Цього місяця ХАІ відзначив 110-ту річницю від дня народження видатного авіаконструктора й творчої людини О. К. Антонова.



с. 2

ЖІНКИ І ТЕХНОЛОГІЇ. ПРОФЕСІЇ МАЙБУТНЬОГО

Жінки все більше цікавляться новітніми технологіями й опановують нові професії. Особливу увагу жінки звертають на IT-сферу.



с. 4

ВИДАТНІ ЖІНКИ НАУКИ

11 лютого у світі вперше відзначали Міжнародний день жінок і дівчинок у науці. Внесок жінок в науку не може не дивувати.



с. 4

ЖИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Чимало подій відбувається в стінах ХАІ. Про найцікавіше розповіли наші викладачі й студенти.



с. 6

РЯДКИ ІСТОРІЇ

- **Лютий 1935 р.** Започатковано регулярні авіарейси за маршрутом «Харків–Москва». Рейси виконувалися швидкісними літаками ХАІ-1.
- **5 лютого 1887 року** народився Костянтин Олексійович Калінін, льотчик, інженер і авіаконструктор. Засновник серійного пасажирського авіабудування, завідувач кафедри конструкцій літаків ХАІ. Конструктор серійних літаків К-4, К-5, К-7, К-12, з якими пов'язані нові напрями розвитку авіації.
- **7 лютого 1933 р.** під час випробувань на мірному кілометрі літак ХАІ-1 розвинув швидкість 290 км/год, тим самим установивши рекорд швидкості в Європі.
- **20 лютого 1934 р.** в ХАІ започатковано два профілі підготовки спеціалістів: інженер-механік

- літакобудування й інженер-механік моторобудування.
- **26 лютого 1903 р.** народився Йосип Григорович Неман, професор ХАІ. Очолював кафедру конструкцій літаків. З 1932 до 1936 р. групою Й. Г. Немана були створені швидкісні літаки ХАІ-1, ХАІ-6 і ХАІ-5 (Р-10). Літаки ХАІ-1 і ХАІ-5 випускалися серійно й увійшли в історію світової авіації.
- **27 лютого 1887 р.** народився Петро Миколайович Нестеров, один із відомих вітчизняних авіаторів. 23 серпня 1913 р. над Сирецьким полем біля Києва він уперше здійснив віраж у вертикальній площині, названий петлею Нестерова, або мертвою петлею. Це було початком вищого пілотажу.
- **27 лютого 1947 р.** закінчилося випробування першого вітчизняного ТРДТР-1 ДКБ А. М. Люльки.

*Тамара Цепляєва,
учений секретар наради університету*

ДО 110-Ї РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

ОЛЕГ АНТОНОВ І ХАРКІВСЬКИЙ
АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ

Історія ХАІ нерозривно пов'язана з історією розвитку вітчизняної авіації і творчістю видатних авіаконструкторів. Ми завжди з гордістю згадуємо професора Йосипа Григоровича Неймана і створений під його керівництвом літак ХАІ-1, Архипа Михайловича Люльку, який, будучи молодим інженером-дослідником ХАІ, ще в довоєнні роки запропонував і запатентував двоконтурний турбореактивний двигун.

Але особливе місце в історії ХАІ займає ім'я легендарного творця авіаційної техніки Олега Костянтиновича Антонова.

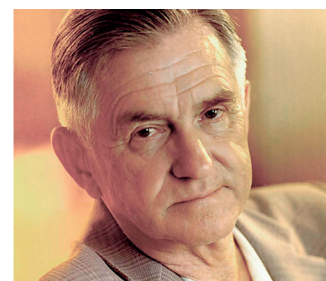
Саме Олег Костянтинович Антонов своїм особистим прикладом, високим професіоналізмом і людськими якостями спонукав молодь до вирішення складних науково-технічних завдань.

Ще наприкінці 50-х років минулого століття відбулося

знайомство тоді головного конструктора О. К. Антонова зі студентом ХАІ Валерієм Решетніковим. З цього часу за підтримки Олега Костянтиновича й керівництва ВНЗ у ХАІ сформувався новий напрям студентської науково-технічної творчості зі створення різних типів літальних апаратів. Ідеться про те, що авторами досить сміливих проектів були студенти, а не їх наставники. Першим прикладом такого підходу було створення літака ХАІ-17.

Олег Костянтинович схвалив цей студентський проект і запропонував провести складання літака в Києві на базі Київського мотоциклетного заводу (КМЗ). До роботи було залучено студентів-авіамodelістів. Літак було складено за два місяці. Генеральний досить часто бував у цехах й високо оцінив цей літак.

У сімдесяті роки, незважаючи на велику зайнятість і багатогранні інтереси (живопис, теніс), О. К. Антонов усе частіше буває в ХАІ і за пропозицією ректора професора В. Г. Кононенка 1976 року очолив кафедру конструкцій літаків. Під час перебування в ХАІ він завжди відвідував Студентське конструкторське бюро (СКБ) та авіамodelьну лабораторію.



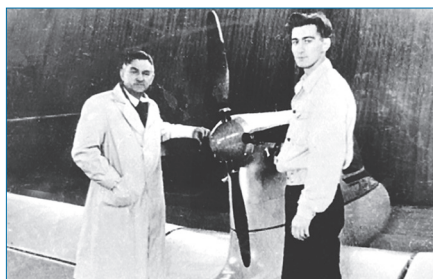
Ознайомлюючись з літальними апаратами, створеними студентами, він зазвичай давав оцінку апарату в цілому, а також окремим конструкторським рішенням і радив, як зробити краще.

Одним із найбільш цікавих і пам'ятних прийомів роботи О. К. Антонова з науково-педагогічним складом кафедри були так звані дні кафедри конструкцій



літаків на КМЗ. У цей день Генеральний надсилав до Харкова на смугу Харківського авіаційного заводу літак, і вже о десятій годині кафедра з представниками інших кафедр – аерогідродинаміки, міцності, технології виробництва – були у великому робочому кабінеті О. К. Антонова.

1976 року з ініціативи О. К. Антонова було започатковано принципово нову форму організації



навчального процесу за участі КМЗ і ХАІ. Для прискорення створення конструкторської й технологічної документації літака АН-124 «Руслан» до Києва було запрошено на роботу й навчання 100 найбільш підготовлених студентів літакобудівного факультету. За безпосередньої участі Генерального конструктора П. В. Балабуєва ця

практика й надалі застосовувалася, коли на базі АНТК ім. О. К. Антонова було створено філію літакобудівного факультету ХАІ.

Співпраця ХАІ і АНТК ім. О. К. Антонова переконує нас в тому, що багато принципів, сміливі наукові ідеї, поєднання досвіду ветеранів та ініціативи молоді, постійне прагнення до

нового – все, що було притаманне Олегу Костянтиновичу Антонову, є основою професійної підготовки й виховання молодого покоління авіаторів України. Ми стоїмо на міцному фундаменті, закладеному великою людиною – О. К. Антоновим, і у нас буде успіх.

**Володимир Кривцов,
ректор ХАІ, професор**

З ЛЮБОВ'Ю ДО КРАСИ

*Зачем я сражался упорно, жестоко?
Какой поклонялся безумной мечте?*

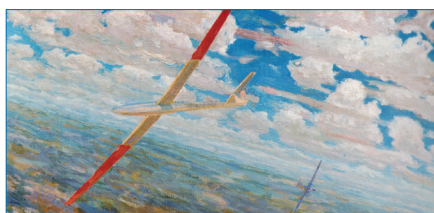
*Какая стезя завела так далеко? Мечта
о прекрасном – любовь к красоте.*

Олег Антонов

7 лютого 2016 року країна відсвяткувала 110 років від дня народження Олега Костянтиновича Антонова – романтика, мрійника, художника, поета, великого авіаконструктора. Він приїхав до України влітку 1952 року. Приїхав і створив тут світовий авіаційний науковий центр. Приїхав і залишився назавжди.

О. К. Антонов ніколи не мислив себе таким, що працює сам один. Розповідаючи про «АНы», завжди називав товаришів і колег. «Коллектив – вот истинный творец всего, что сегодня создается в нашей стране, в любой отрасли деятельности, достойной человека», – казав Олег Костянтинович і додавав: «Всю жизнь я хотел летать, потому и стал конструктором». «В названии самолетов нашего конструкторского бюро значит моя фамилия, но было бы наивным считать, что «АНы» – плод только моей работы». Саме так писав видатний авіаконструктор О. К. Антонов у книзі «Десять раз сначала».

Надзвичайні скромність і працездатність цієї людини вражають. Мені пощастило бачити



меморіальний кабінет ученого. Робочий стіл, сконструйований ним самим і зроблений майстром-столярем І. Коваленко, – це своєрідний пульт керівника творчої організації, де зібрано картки з його думками і спостереженнями.

О. К. Антонов устигав усе – створювати літаки, писати книжки («На крыльях из дерева и полотна», 1962 р.; «Для всех и для себя», 1965 р.; «Десять раз сначала», 1973 р.), малювати картини (понад 100 картин маслом), грати в теніс, захоплюватися садівництвом.

У сімдесяті роки, незважаючи на велику зайнятість і багатогранні інтереси, О. К. Антонов усе частіше бував у ХАІ і 1976 року за пропозицією ректора професора В. Г. Кононенка очолив кафедру конструкції літаків.

Частину експозиції музею присвячено О. К. Антонову: його портрет, написаний студентом ХАІ, і копії картин О. К. Антонова – «Радость» і «Ярость». Сюжет картини «Радость» у нього пов'язаний з небом, адже він був авіаційним конструктором від природи і свій перший літальний апарат створив 1923 року, коли йому було всього 17 років. Це був планер «Голубь», за вдалу конструкцію якого Олега Костянтиновича було нагороджено грамотою.

За щоб не брався О. К. Антонов, усе робив талановито й на відмінно. Усі його висловлювання пронизані любов'ю до життя, творчості, неба. Ось деякі з них: «Планеры были и остаются моим любимым видом спорта. Я даже врисовываю их в свои пейзажи»; «...Люблю краски и даже их запах. Живопись – мое второе призвание. Мой отдых и источник вдохновения.

Многие правильные решения авиационных конструкций родились благодаря рисунку»; «Творчество – это труд. Очень радостный, но и очень серьезный, почти всегда тяжелый, бескомпромиссный. Не то, что остановиться в своем развитии, но даже замедлить его – это значит дать обогнать себя более пытливым, более работоспособным. Хочешь быть впереди, тогда – полный вперед! Другого выхода нет»; «Ищите, стройте, ошибайтесь, исправляйте ошибки, оттачивайте свое умение обращаться с материалом, инструментом, счетной линейкой и кистью. Стройте, летайте! Не бойтесь борьбы и трудностей! Старайтесь летать дальше, выше, быстрее всех!».



Людиною виняткової енергії, організованості, високої культури, талановитим у всіх справах, за які він брався і завжди доводив до успішного завершення, молодим душею і завжди у творчому пошуку – таким пам'ятають Олега Костянтиновича всі ті, хто його знав, працював поруч з ним і під його керівництвом.

Олег Костянтинович помер 4 квітня 1984 р. Однак літають і ще довго літатимуть в небі «АНы», створені ним, а соратники по КБ, яке тепер названо на ім'я свого засновника, розвивають ідеї, які він не встиг втілити в конкретні справи.

**Олена Кузьменко,
директор музею ХАІ**

ЖІНКИ І ТЕХНОЛОГІЇ. ПРОФЕСІЇ МАЙБУТНЬОГО

Багато футуристів та економістів прогнозують, що автоматизація, робототехніка, 3D-друк, «розумний будинок» і штучний інтелект найближчими роками ще інтенсивніше будуть відбирати в людей робочі місця. Спеціалісти Європейського економічного форуму, який проводиться щорічно у Давосі (Швейцарія), дослідили найбільші світові компанії роботодавців і спрогнозували, що з 2015 р. до 2020 р. глобальна економіка втратить 7,1 млн робочих місць, причому жінки втратять більше робочих місць, ніж чоловіки.



На конкурсі жінської логіки з більшим отримом переміг генератор випадкових чисел

Але ми можемо не хвилюватися, дами, у доповіді пропонується позитивний вихід, а саме: як і раніше, першочерговий обов'язок жінок – «домашню роботу» – у більшості країн буде додатково автоматизовано, що дасть змогу жінкам ефективніше використовувати свою майстерність і професіоналізм у межах існуючого ринку праці.

Уже нікого не дивують розмови про те, що досить скоро велика частина офісних працівників матиме вільний графік роботи, тобто у них буде можливість виконувати свою роботу, залишаючись удома. Також усе більша кількість людей вибирає фріланс. Звичайно, і в майбутньому

більшість з них буде мати роботу, пов'язану з інтернетом, комп'ютерами й програмуванням, але чимало людей буде просто працювати на дому або в орендованому приміщенні, а клієнтів шукати через інтернет.

Але ж давайте подивимося на такі гіганти, як Facebook і Google, де зарібок жінок становить близько третини фонду заробітної плати, але тільки 16 % технічних завдань у Facebook і 18 % у Google виконують жінки-інженери, у Twitter – тільки 10 %. Ці цифри є нормою для всіх напрямів діяльності компаній у Європі, де тільки 7 % інженерних робочих місць належать жінкам.

Спеціалісти Європейського економічного форуму на наступні 5 років розробили світову стратегію отримання жінками більшої кількості робочих місць у STEM-науках, комп'ютерних технологіях, інженерії, математиці (Executive Summary: «The Industry Gender Gap Women and Work in the Fourth Industrial Revolution»).

Слід зазначити, що ІТ, як і широкі коло технічних спеціальностей, у нашій країні є перспективною сферою діяльності для жінок, навіть для тих, хто не отримав відповідної освіти. За інформацією консалтингової компанії у сфері управління персоналом «Алла Коняєва і партнери» (Київ), зараз серед тих, хто звертається за їх послугами, кількість жінок за спеціальністю комп'ютерні науки становить 5,5 %,

ІТ – 12,8 %, різноманітні технічні спеціальності – 11,3 %, телекомунікації – 13,8 %. Серед тих жінок, які хочуть змінити професію, 88 % вважають за краще працювати в сфері продажів, у галузі фінансів та обліку – 40 %, PR і маркетингу – 44 %, навчання – 21 %.

Багато компаній, серед яких LinkedIn, Facebook, Mozilla, Spotify, Python, спонсорують конференції та організації, які ставлять за мету збільшити якісну присутність жінок в ІТ. А Google проводить воркшопи, спрямовані на розвінчання стереотипів про різні групи працівників, виділених не тільки за гендерним принципом. Жінки повільно і впевнено входять в сферу високих технологій, стаючи не тільки розробниками, а й на чолі найбільших компаній.

Однак треба завжди пам'ятати, що психологи й фахівці з добору персоналу одностайно стверджують, що до «вигорання» і нервового виснаження найбільш схильні ті, хто не відчуває радості від своєї роботи, незважаючи на високу зарплату. Набагато щасливішими й упевненішими в собі є ті, хто вибрав справу до душі й досяг вершин майстерності. А праця висококласних фахівців і захоплених професіоналів завжди непогано оплачується. Тому натхнення вам, дами! Нехай кожен день буде сповнений любові до своєї справи та гармонії у житті!

Євгенія Якушева,
асистент кафедри філософії

ВИДАТНІ ЖІНКИ НАУКИ

11 лютого у світі вперше відзначали Міжнародний день жінок і дівчинок у науці. Цей день проголошено Резолюцією 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН від 22 грудня 2015 року. Як зазначено в резолюції, свято засноване «для того, щоб досягти повного й рівного доступу жінок і дівчинок до науки, а також забезпечити гендерну рівність і розширення прав і можливостей жінок і дівчинок».

Це досить важлива подія, оскільки напередодні Міжнародного жіночого свята є привід ще раз згадати жінок, які зробили вагомий внесок у науку.

Сьогодні йтиметься не про відомих усім Марію Складовську-Кюрі, Аду Лавлейс і Софію Ковалевську, а про тих, чий внесок може й не такий вагомий, але не може не дивувати.

Іноді великі актриси можуть стати й великими винахідницями. Саме такою була Геді Ламарр. Вона народилася у Відні 1914 року, її батько був банкіром зі Львова. Ламарр рано почала зніматися в кіно. Пік її кар'єри припав на 30-ті роки минулого століття. Спочатку вона знімалася в Європі, а потім в Америці. Узагалі Геді Ламарр заробила на кінозйомках 30 млн доларів і

була однією з високооплачуваних кіноакторок у світі в ті роки.

Під час Другої світової війни Ламарр виявила себе як учений і разом зі своїм другом композитором



Геді Ламарр

Джорджем Антейлом запатентувала систему керування торпедами, а також приватні системи зв'язку, що включають передачу помилкових каналів на різних частотах. У той час ці патенти не було реалізовано, але потім вони стали основою для зв'язку з розширеним

спектром і сьогодні використовуються всюди: від мобільних телефонів до Wi-Fi і GPS. Тільки 1997 року Геді Ламарр було офіційно нагороджено за відкриття та 2014 року її ім'я внесено до Зали Слави Винахідників.

Мало хто з наших IT-шників знає, що одну з найстаріших в історії мов програмування розробила дивовижна жінка – Грейс Мюррей Хоппер, американський фахівець з інформатики й військовослужбовець (у відставку вона вийшла в званні контр-адмірала). Хоппер, яка стала одним із перших програмістів раннього комп'ютера IBM Harvard Mark I (1944 року випуску), розробила



Грейс Мюррей Хоппер

перший компілятор і запропонувала концепцію машинно-незалежної мови програмування, на якій базується всім відома мова COBOL. Їй приписується популяризація терміна debugging для усунення збоїв в роботі комп'ютера.

Завдяки численним досягненням і через високий чин на флоті її іноді називали «Дивовижна Грейс». Вона до останніх років свого життя працювала, була консультантом корпорації Digital Equipment Corporation і навчала молодь.

Останніми десятиліттями стали відомими багато жінок, які досягли неймовірних успіхів у сфері IT. Так, 21 лютого 2007 року Асоціація обчислювальної техніки (Association for Computing Machinery) оголосила ім'я лауреата найпрестижнішої наукової нагороди в області високих технологій за 2006 рік – премії Тьюринга. Цю неофіційну «Нобелівську премію в обчислювальних технологіях» і



Френсіс Аллен

суму 100 тис. доларів уперше отримала жінка – 75-річна Френсіс Аллен, колишня співробітниця IBM, яка працювала в корпорації з 1957 р. до 2002 р. Пані Аллен виконувала наукові дослідження в області високопродуктивного комп'ютерингу, працювала над технологіями паралельних обчислень, які зараз використовуються в



Катерина Ющенко

багатьох сучасних обчислювальних системах. Україна може пишатися своєю «Френсіс Аллен» – Катериною Логвинівною Ющенко. Вона програмувала для першого не тільки в своїй країні, а й у всій континентальній Європі комп'ютера – МЕСМ, побудованого в НАН України під керівництвом С. А. Лебедева.

Багато років студенти-математики й студенти-інформатики вивчають метод пошуку оптимального розв'язання, який отримав назву «метод гілок і меж». У Вікіпедії написано: «Метод гілок і меж уперше запропонували 1960 року Ленд і Дойг для розв'язання задач цілочислового програмування». Але чи замислювалися ви, хто такі Ленд і Дойг? Це, виявляється, жінки – Алісія Ленд та Алісон Дойг, які вперше опублікували свій алгоритм у липні 1960 року в журналі «ECONOMETRICA».



Алісія Ленд та Алісон Дойг

Вони продовжили дослідження відомих учених Гаррі Марковіца й Алана Манна і запропонували швидкий метод пошуку оптимального розв'язання. На жаль, про їх життя мало що відомо, але внесок цих жінок у теорію оптимізації не треба недооцінювати.

Серед вітчизняних жінок для мене була справжнім відкриттям доктор технічних наук, професор Олена Сергіївна Вентцель. Її знають багато студентів за підручником «Теория вероятностей» (1969 р.). Але крім успішної кар'єри вченого-математика Олена Сергіївна відома як письменниця, що публікувала свої оповідання під псевдонімом І. Грекова (від назви літери «ігрек»).



Олена Вентцель

Її найвідоміший роман «Кафедра» досі не втратив своєї актуальності.

І наприкінці мені хочеться звернути увагу на життя видатної жінки Єлизавети Шахатуні – першої в СРСР жінки-авіаконструктора, професора, доктора технічних наук, лауреата Ленінської премії, а також дружини й соратника відомого авіаконструктора Олега Костянтиновича Антонова, 110-річний ювілей якого відзначили цього року.



Єлизавета Шахатуні

Народилася Єлизавета Шахатуні 1911 року в Єревані, з дитинства мріяла стати інженером. Після закінчення школи поступила до Єреванського університету на інженерний факультет, але 1930 року переїхала до Москви й далі навчалася в Московському авіаційному інституті. Після закінчення інституту працювала спочатку на військовому підприємстві, а потім на цивільному – маленькому планерному заводі в м. Тушино, де познайомилася з Олегом Антоновим.

Під час війни і після її закінчення Єлизавета Шахатуні брала участь у багатьох проектах зі створення нових літаків у складі конструкторського бюро під керівництвом О. Антонова. З 1952 року працювала разом з ним на авіазаводі в Києві. Будучи професором, доктором технічних наук, Єлизавета Шахатуні протягом довгих років була відповідальною за міцність і безпеку створюваних літаків. 1955 року відділ «сталеві вірменки» випустив літак АН-8, а трохи пізніше АН-10 і АН-1. Однак найголовнішим успіхом став «Антей» (АН-22), який важив понад 250 тонн і міг підняти в повітря понад 80 тонн вантажу. Далі були такі гіганти, як «Руслан» (АН-124), «Мрія» (АН-225), а також АН-14, АН-24, АН-26, АН-30, АН-32. В останні роки свого життя Є. А. Шахатуні викладала в Київському інституті інженерів цивільної авіації (КИІЦА).

Ці жінки стали легендою й довели, що місце жінок – саме в науці!

Марія Мазорчук,
доцент кафедри інформатики

ВИПУСК 2016

23 лютого в ХАІ відбувся урочистий випуск магістрів і спеціалістів. 488 випускників отримали дипломи про вищу освіту: 242 спеціалісти, з яких 28 одержали диплом з відзнакою, і 246 магістрів, серед яких 92 одержали дипломи з відзнакою й почесні грамоти. На факультетах пройшли заходи, присвячені цій важливій події. А в актовій залі університету відбулося урочисте вручення дипломів з відзнакою випускникам 2016 року.

Традиційно ректор університету

В. С. Кривцов привітав випускників з успішним завершенням важливого етапу професійного становлення, побажав не зупинятися на досягнутому й далі займатися наукою, продовжувати славні традиції рідного ХАІ та знайти гідне місце в житті. Також пролунали напутні слова від проректорів і деканів факультетів, випускники щиро подякували викладачам і співробітникам університету за плідні



роки навчання. Танцювальні колективи й співаки університету привітали всіх присутніх з цією радісною подією.



ЖИТТЯ ЛІЦЕЮ

*Стежка віри й добра у світ краси і до
письменників вела*

Щороку ліцеїсти подорожують історичними й літературними пам'ятками України. Це Львів і Полтавщина, Волинь і Слобожанщина, Закарпаття й Одеса, Буковина й Київ.

Подорожі допомагають учням узагальнити матеріал з історії, літератури, мови й художньої культури. Усвідомлення значущості збереження культурної спадщини, любові до рідного краю виховує почуття патріотизму й гордості за свій народ. Так, у вересні учні на чолі з директором Н. Д. Волковою і керівником групи Л. М. Ігнатовою побачили чарівні куточки України – Кам'янець-Подільську й Хотинську фортеці.

На осінніх канікулах ліцеїсти



відвідали м. Чернівці та родзинку міста – Чернівецький університет ім. Юрія Федьковича. Побували на виставі в Драматичному театрі ім. Ольги Кобилянської. Відвідали румунське село Димка, де жила й творила невмирущу «Землю» О. Кобилянська.

А Чернівецький музей гуцульської культури просто неба відкрив нам етнографічну колекцію автентичних експонатів Буковини.

У Вижниці харків'ян гостинно зустріла біля смерекової хати рідна сестра Назарія Яремчука – Катерина. Спокійним, лагідним голосом вона розповіла про брата, мов живого, розуміючи, що він рідний і дорогий мільйонам українців. Учні, зайшовши до музею-садиби, поринули у світ української музики, почули голос солов'їного серця України, відкрили для себе досі незнані факти.

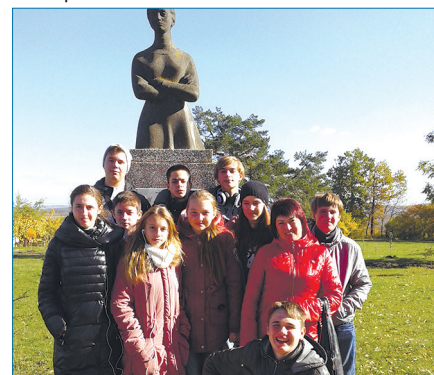
У жовтні-листопаді вкотре відвідали селище Сковородинівку, узагальнюючи життєвий і творчий шлях Г. С. Сковороди, і літературну Полтавщину (музей-садиби П. Мирного та І. Котляревського). Таким чином, відвідування музеїв, садиб, театрів, пам'яток архітектури з учнями – цікавий шлях у вивченні української мови, літератури, культури й історії.

9 листопада – День української мови й писемності. Рідне українське слово чарує, бринить у серці кожного українця. День української мови й писемності **«Зачаруй мене розмовою - українською мовою»** ушановував і ліцей.

В українців, як і в інших народів світу, є багато радісних свят, які відповідають стану душі, характеру, традиціям. Це веселі свята з піснями й танцями, сповнені гумору й щирої радості. Але є ще одне свято, яке слід відзначити, – це свято рідної української

мови. Бо рідна мова, як і пісня, дорога й близька, дає наснагу, силу, радість спілкування!

З великим натхненням ліцеїсти декламували вірші про мову, із хвилюванням згадували складний і часом трагічний шлях становлення рідного слова. А пісні у виконанні учнів 10-А класу Є. Марченко та А. Мильнікова, учениць 11-Б класу Р. Рустемової, Д. Боричевої, Ю. Казельської, А. Коврегіної, О. Кучини, танець Н. Солдатенко і А. Кузь були справжньою окрасою вечора.



Наша мова, як і душа народу, мудра й чиста, пісенна й поетична, щира й мелодійна. І ми маємо відродити, відновити її в кожному серці, щоб залунала вона на повний голос серед інших мов світу, як рівна серед рівних.

Виставка вишиванок доповнила й розкрила красу і велич рідної мови.

**Людмила Ігнатова,
вчитель української мови та
літератури Аерокосмічного ліцею**

УРОКИ ПАТРІОТИЗМУ

11 лютого 2016 року відбулася зустріч представників Громадянського корпусу полку «Азов» зі студентами ХАІ. Вони розповіли про завдання й місію своєї організації.

Громадянський корпус батальйону «Азов» – це об'єднання людей, яким небайдужою є доля бійців у зоні АТО, що, ризикуючи життям, захищають територіальну цілісність України, права й свободи кожного українця. Основними завданнями Громадянського корпусу є: збір допомоги – речей і засобів, необхідних для бійців АТО; набір добровольців до особового складу полку; інформування – правдиве й своєчасне висвітлення

подій у зоні АТО; створення патріотичного середовища, виховання здорового патріотизму.

Хлопці розповіли, як захищали Харків під час неспокійних подій 2014 року, допомагали Національній гвардії України, відстоювали громадянські позиції на Майдані, брали участь у звільненні Маріуполя, Іловайська, Мар'їнки та інших міст Донецької області. Вони демонстрували обмундирування і зброю, розповідали про військову підготовку й роботу волонтерів. Основна мета – показати, чим відрізняється «Азов» від інших підрозділів, і наживо поспілкуватися зі студентами. ХАІ – перший з університетів, де було проведено таку зустріч.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

На заміщення вакантних посад професорів:

по кафедрі технології виробництва авіаційних двигунів - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі електротехніки - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових і навчально-методичних праць за фахом кафедри;

по кафедрі конструкцій і проектування ракетної техніки - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових публікацій і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад доцентів:

по кафедрі проектування літаків і вертольотів - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі автомобілів та транспортної інфраструктури - 6 посад,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі технології виробництва авіаційних двигунів - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі авіаційних приладів і вимірювань - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових і навчально-методичних публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі вищої математики і системного аналізу - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат фізико-математичних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових або науково-методичних публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі фізики - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат фізико-математичних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж педагогічної роботи за фахом – не менше 10 років, наявність навчально-методичних праць за фахом кафедри;

по кафедрі документознавства та української мови - 2 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат педагогічних або філологічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових і навчально-методичних публікацій за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад старших викладачів:

по кафедрі проектування літаків і вертольотів - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі проектування літаків і вертольотів - 1 посада,

вимоги до претендентів: трудовий стаж на

авіаційному виробничому підприємстві – не менше 10 років;

по кафедрі інформаційних технологій проектування літальних апаратів - 2 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук або освіта – вища, наявність стажу науково-педагогічної роботи та публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі автомобілів та транспортної інфраструктури - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук або без ступеня, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі фізики - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат фізико-математичних або технічних наук, досвід педагогічної роботи, наявність наукових праць за фахом кафедри;

по кафедрі психології - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат психологічних наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових публікацій і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад асистентів:

по кафедрі автомобілів та транспортної інфраструктури - 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук або без ступеня, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць за фахом кафедри;

по кафедрі технології виробництва авіаційних двигунів - 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність методичних посібників за фахом кафедри.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті.

Обов'язкові документи, які подаються на конкурс:

заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17, «ХАІ», відділ кадрів університету, тел. 788-44-60

ДЕНЬ ЗАКОХАНИХ

Недавно закінчився найтяжчий період студентського життя, під час якого перехоплювало подих і зупинялося або починало шалено битися серце, – сесія. Але бідному студентові знову звалилися на голову набір цих почуттів. Знову екзамени?! Ні! Свято! Свято закоханих – День Святого Валентина.

Вам цікаво, які заходи у нас були?

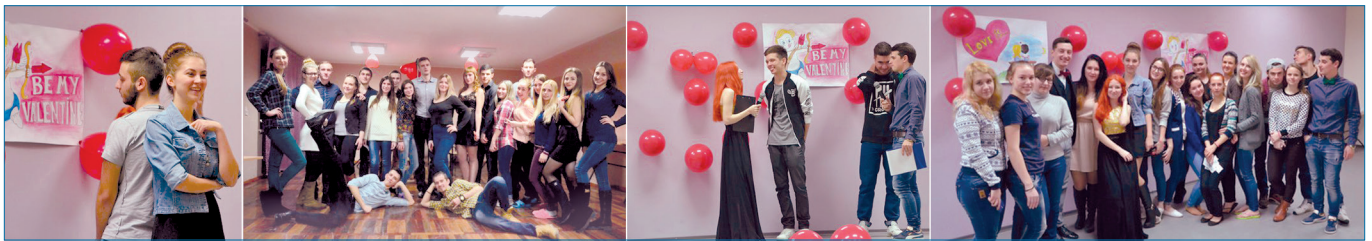
Наймасштабніше – це «Love-квест» від профкому студентів та аспірантів ХАІ. Бажаючим видавали половинки сердець з іменем якогось літературного героя, персонажа тощо. Необхідно знайти другу половинку свого персонажа, сфотографуватись із ним і викласти в соціальних мережах. Та пара, котра набрала найбільше «лайків», – перемагає!

Профбюро факультету № 1 організувало концерт із безліччю конкурсів для закоханих і тих, хто бажає знайти свою

пару. Другий факультет разом зі студрадою гуртожитку № 2 організували перегляд фільму в актовому залі «Шайби». Фільм вибирали шляхом голосування на сторінці профбюро факультету і профкому. Третій факультет взагалі одружував! Вони вирішили не зволікати і з почестями провели церемонію одруження для усіх бажаючих. Економісти відкрили власну пошту! Закохані могли відправити листа чи «валентинку» з упевненістю, що послання обов'язково дійде до адресата. На сьомому факультеті влаштовували «Сліпі побачення». На них було запрошено хлопців з другого факультету. Дівчата і юнаки шукали собі пару, орієнтуючись лише на голос.

Шановні закохані! Бажаю, щоб для вас кожен день був «днем кохання», а не тільки один раз на рік. А самотнім бажаю знайти цього року свою другу половинку й поринути у світ кохання з головою! ;)

Катя Барабаш, студентка факультету № 3



Київський РВ у м. Харкові ГУ ДСНС України в Харківській області попереджає:

БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ – ТОНКИЙ ЛІД!

Зимку температура повітря знизилася, річки й озера вкрилися льодом. Незважаючи на багаторазові попередження, люди продовжують виходити на лід: рибалки – на зимову риболовлю, молоді люди – щоб покататися на ковзанах. На жаль, кожна десята така прогулянка закінчується трагічно.

У зв'язку з цим доводимо до Вашого відома правила поведінки на льоду:

1. Перш ніж ступити на лід, дізнайтесь, якою є товщина льоду на водоймі. У гирлах річок і притоках міцність льоду послаблена течією.

2. Користуйтеся обладнаними льодовими переправами або прокладеними стежками, а за їх відсутності, необхідно намітити маршрут і переконатись у міцності льоду з допомогою пешні. Перші кроки робити, не відриваючи ніг від поверхні льоду, якщо лід є недостатньо міцним, то необхідно припинити рух і повертатися по своїх слідах. Категорично забороняється перевіряти міцність льоду ударами ніг.

3. Слід обходити небезпечні місця й ділянки, покриті товстим шаром снігу, кущами й травою, що виступають на поверхню.

4. По льоду слід йти один за одним на відстані 5–6 м і бути готовим надати необхідну допомогу людині, яка йде попереду. Малогабаритні, але важкі вантажі транспортуються на санях або інших засобах з найбільшою площею опори на поверхню льоду.

Якщо Ви провалилися на льоду річки або озера:

- широко розкиньте руки по краях льодового пролому й намагайтеся не зануритися з головою;
- не обламаючи краю пролому, без різких рухів вибирайтеся на лід,

наповзаючи грудьми й по черзі витягаючи на поверхню ноги;

- вибравшись із льодового пролому, відкотіться, а потім повзть у той бік, звідки Ви прийшли і де міцність льоду, таким чином, перевірена.

Надання допомоги людині, яка провалилася під лід, – надзвичайно небезпечне заняття, яке потребує зібраності й виваженості дій.

Щоб допомогти потерпілому й не постраждати самому, дотримуйтесь таких правил:

- Подумайте, чи зможете під час надання допомоги впоратися самотужки. Якщо поряд нікого немає, то дійте розважливо й обережно. Негайно сповістіть людину, що йдете на допомогу. Візьміть лижі, дошку, фанеру (це збільшить площу опори) і повзть на них, широко розкидаючи при цьому руки. До самого краю ополонки не підповзайте. Ремені, шарфи, дошка, жердина, санки або лижі допоможуть урятувати людину, кидати їх потрібно з відстані 3–4 м.
- Якщо Ви не один, тоді, узявши один одного за ноги, лягайте на лід ланцюжком і рухайтесь до пролому.
- Потерпілого якнайшвидше доставте в тепле місце, розітріть, переодягніть у сухий одяг і напоїть чаєм. Розтирати постраждалого снігом заборонено!

Пам'ятайте – вирушати на водойми поодинці небезпечно!

**Олег Пономаренко,
головний інспектор Київського РВ у м. Харкові
ГУ ДСНС України в Харківській області**

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВІДОЦТВО

ХК № 170 від 06.04.1994

(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu

Номер підготовлено і зверстано в редакції газети "За Авіакадри"

вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"

Номер віддруковано в друкарні "FartDruk"

(050) 85 200 30, (067) 832 41 14; вул. Каштанова, 14, м. Харків.

Тираж - 1000. Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Марія Мазорчук,

Вікторія Харченко

Олена Мицко, Тетяна Іващенко